

ಬಹುತ್ವದ ಉನ್ನೇಷವೆಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಬ್ಬ

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ಪುಷ್ಪ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆ

ರಸಗ್ರಹಣ

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವಂತಹ ಸಮೀಕ್ಷಣ, ಕವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ, ಸಮಾವೇಶಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಭಾಷೆಯೊಂದು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಉತ್ಸವಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳು ಕನ್ನಡತನದ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಜಾದಿ ಕೆ ಉತ್ತಮ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ - 75ರ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ ಉನ್ನೇಷ ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಬಹುತ್ವದ ಭಾರತವನ್ನು ತಿಮ್ಮಾದಂತಹ ಸುಂದರ ನಗರದ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಈ ಕೆಲಸ ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 16, 17 ಮತ್ತು 18 ರಂದು ನಡೆಯಿತು. ಮೂರು ದಿನದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ 15 ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 60 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಬರಹಗಾರರಿಂದ ತಿಮ್ಮಾ ಕುಂಬಹೋಗಿ ಕವಿನಗರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಗೆಯಟಿ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು, ಕವಿಗಳು, ಕತೆಗಾರರು, ವಿಮರ್ಶಕರು, ಆಯ್ದು ಕೆಲವೇ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖರು ಹಾಗೂ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಂದ ತುಂಬ ಹೋಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾ ಉತ್ತಮ್ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೀಡಿಸಿಟೀಗಟಿಸಿಟಿಟಿ ಟೀಡಿಸಿಟೀಗಟಿ ಈಗಟಿಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಉತ್ಸವ ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಬಹುತ್ವದ ಭಾರತದ ಸತ್ವವನ್ನು ಅನೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯೆಂಬಂತೆ ಸಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕತೆಯೆಂಬುದು ಭಿದ್ರವಾಗಿ ಅನೇಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯತೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಈ ಉತ್ಸವ ಹಿಡಿದಿಡುವಂತಿತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಉತ್ಸವಗಳು ದೇಶದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡೇ ನಡೆಯುವ ಈ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲದ ಬೇರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆಯೂ ಕೂಡ ಲೇಬಲ್ಸ್ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯೂ ವಾಸನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ದಲಿತ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ, ಎಲ್.ಜಿ.ಬಿ.ಟಿ ಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕರಣವೂ ಕೂಡ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತಿದ್ದು ಗುಣಾತ್ಮಕತೆಗಿಂತ ಜನಸಂಖ್ಯಾತದ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಷಿಕ ಕಾವ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿಜಕವಿಗಳಿಗಿಂತ ಕವಿಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರ ನಿರ್ಪಣತೆಯೇ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಆಗುಕವಿಗಳು ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಕಾವ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದು ಭಾಷೆಯೊಂದರ ದುರಂತ ಕೂಡ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮೀಕ್ಷಣವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂತಿರುವ ಈ ಉನ್ನೇಷ ಉತ್ಸವ ತಿಮ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಸಡಗರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಗೇಯಟಿ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಇರುವುದು ತಿಮ್ಮಾದ ರಾಜಬೀದಿಯಲ್ಲಿ. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕವಿ, ಕಲಾವಿದರದೇ ವರ್ಬಾರು ಇಲ್ಲಿ. ಡಾ. ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಿಕ ಲೇಖಕರನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು- ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಬೇಕು. ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಮರಾಗಿಸಿ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಮಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ಉನ್ನೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಬ್ಬ. ಇದು ಸಮಷ್ಟಿಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು

ಹೊಳೆಗಳು ಒಂದಾಗುವ ತಾಣವಿದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಉಜ್ವಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿವೆ. ನೀವೂ ಬನ್ನಿ ಕವಿಹೃದಯದ ಚೆಲುವು ದಿನ ತ್ಯದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದರೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ತಿಮ್ಮಾದಂತಹ ಪ್ರವಾಸ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರು ಸಭಾಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಹೆರಿಟೇಜ್ ಕಟ್ಟಡ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದ ಪುರಾತನ ಕಟ್ಟಡವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೈಸರಾಯ ಅಡಿಟೀಲಿಯಂನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದು ಜನಕ್ಕಿರುವ ಕುಳಿತುಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಯಿ ಪರಾಂಜಪೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬೋಧ್ ಪಾರಿಖ್, ಯತೀಂದ್ರ ಮಿಶ್ರ ಮತ್ತಿತರರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದೇ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಜಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದು ಅತುಲ್ ತಿವಾರಿ, ವಿಶಾಲ್ ಭಾರದ್ವಾಜ್, ಪತ್ರಕರ್ತ ರಶ್ಮಿ ಷರ್ಮ ಸೇನ್ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತಿತರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ವಿಶಾಲ್ ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಂಗೀತದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಿನ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತಿದ್ದವು. ರಶ್ಮಿ ಷರ್ಮ ಸೇನ್ ಗುಪ್ತ ಅವರು ನಟಿ ಹಾಗೂ ಕವಯತ್ರಿ ಯಾದ್ ದೀಪ್ತ ಸಾವಲ್ ಅವರ ಜೊತೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಕೂಡ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು.

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಾವೇಶದ ಪ್ರತಿದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ತಾವು ಕೇಳಿದ, ನೋಡಲು ಬಯಸಿದ್ದ, ಮಾತನಾಡ ಬಯಸಿದ್ದ ಲೇಖಕರ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಾಂಚಿ ಪಟೇಲ್, ಜಯಂತ್ ಪರ್ಮಾರ್, ತೆಲುಗಿನ ಶಿವಾರದ್ರಿ, ತಮಿಳಿನ ಸಲ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ ಸಂಜುಕ್ತಾ ದಾಸಗುಪ್ತಾ, ಮೈದಲಾ ಗಾಗ್‌9, ಸಿರ್ಸಿ ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ, ಸುಭೋದ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದ್ದ ಹಲವರನ್ನು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶವಿದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಎರಡು ವಿಶೇಷ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಎಲ್.ಜಿ.ಬಿ.ಟಿ ಸಮುದಾಯದವರ ಬದುಕು ಬವಣೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಂದ್ರನಿ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಾಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಸಾಯಿಲ್ ಎಂಬ ಗೋಷ್ಠಿ ಹಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಕಥನಗಳ ಓದುವಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾನಾಯಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಈ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕಾರ ಶಾಂತಾ ನಾಯಕ್ ಶಿರಗಾನಹಳ್ಳಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಎಚ್.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಬಹುಭಾಷಾ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆದ ಚರ್ಚೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಕಲ್ಲುಡಿ, ಮನು ಬಳಗಾರ್, ಎಂ. ಎಸ್ ಆಶಾದೇವಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಪತ್ರಕರ್ತ ಡಾ. ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಟರ್, ಜಯಶ್ರೀ ಕಂಬಾರ್ ಮುಂತಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಲೇಖಕರು ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿದ್ದು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವಂತಿತ್ತು. ಉನ್ನೇಷ ಉತ್ಸವದ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುತ್ವದ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸುವ, ಬೆಸೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.